

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Europos pramonės politikos išorės matmens – ar vykdant ES prekybos politiką deramai atsižvelgiama į Europos pramonės interesus (nuomonė savo iniciatyva)

(2011/C 218/05)

Pranešėjas **Antonello PEZZINI**

Bendrapranešėjis **Marcel PHILIPPE**

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas, vadovaudamasis savo Darbo tvarkos taisyklių 29 straipsnio 2 dalimi, 2010 m. rugsėjo 16 d. nusprendė parengti nuomonę savo iniciatyva dėl

Europos pramonės politikos išorės matmens. Ar vykdant ES prekybos politiką deramai atsižvelgiama į Europos pramonės interesus?

Pramonės permainų konsultacinės komisija (CCMI), kuri buvo atsakinga už Komiteto parengiamąjį darbą šiuo klausimu, 2011 m. balandžio 4 d. priėmė savo nuomonę.

471-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2011 m. gegužės 4–5 d. (gegužės 4 d. posėdis), Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią nuomonę 106 nariams balsavus už, 2 – prieš ir 3 susilaukė.

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1 EESRK visiškai pritaria ES Tarybai pirmininkaujančios Vengrijos išreikštam susirūpinimui, kad „visame pasaulyje neįtikėtinu greičiu vyksta labai didelės permainos, [todėl] Europa turi būti pajėgi atlaikyti daug didesnę nei bet kada anksčiau pasaulinę konkurenciją“.

1.2 Komitetas ragina, kad ES skubiai imtųsi suderintų ir nuoseklių veiksmų, siekdama apibrėžti kompleksinę pramonės politikos išorės matmens įgyvendinimo strategiją, kuri prekybos srityje Europos Sąjungai užtikrintų pirmaujančią poziciją ir bendrus dvišalių bei daugiašalių prekybos susitarimų sudarymo principus.

1.3 EESRK laikosi nuomonės, kad visiems veikėjams būtina nustatyti vienodas taisykles, kurios leistų sąžiningai konkuruoti ir užtikrintų tvarų bei konkurencingą ekonomikos augimą ir socialinį vystymąsi pagal tarptautinius ekonominius, socialinius ir aplinkos apsaugos standartus, turint omenyje, kad iki 2015 m. 90 proc. pasaulio ekonomikos augimo vyks už Europos ribų, o trečdalis šio augimo teks vien tik Kinijai. Todėl ES prekybos politika taip pat privalo remti ES vystymosi politiką ir atsižvelgti į prekybos blokų ir vidinius visuomenės skirtumus, ypač besivystančiose šalyse.

1.4 Komitetas mano, kad būtina:

— sukurti bendrą „tvirtesnės Europos valdysenos“ pagrindą, kuris sudarytų galimybę išnaudoti visą bendrosios rinkos potencialą, kad Europos pramonė atgautų savo poziciją tarptautinėje arenoje,

— pasauliniu lygmeniu kalbėti vienu balsu,

— apibrėžti nuoseklius valstybių narių veiksmus.

1.5 Komiteto nuomone, privaloma toliau tęsti ir paspartinti seniai pradėtą vidaus rinkos kūrimą, įgyvendinamą nuo 1988 m., įskaitant Europos sutarčių teisės įmonėms kūrimą, remiantis reglamentu, kuriame būtų nustatytas naujas, pažangus režimas, kuriuo remdamosi neprivaloma tvarka įmonės galėtų sudaryti tarptautines sutartis.

1.6 Komitetas mano, kad Europos pramonė gali išlikti pasauline lydere ne tik diegdama inovacijas, vykdydama mokslinius tyrimus ir taikydama naujas technologijas, bet ir kurdama tinkamą infrastruktūrą ir ragindama pasaulinei rinkai taikyti sumanų reglamentavimą, skatinantį švarios ir tvarios gamybos bei platinimo būdus.

1.7 Komitetas mano, kad specialų dėmesį reikėtų skirti Bendrijos, nacionaliniu ir regioniniu lygmeniu veiksams žmogiškųjų išteklių švietimo bei tęstinio mokymosi ir žinių sklaidos srityse.

1.8 EESRK rekomenduoja visada atsižvelgti į Europos stambiosios ir smulkiosios pramonės interesus ir ryžtingai juos ginti derybų metu, aiškiai, skaidriai ir įvairiai naudojant visas turimas reguliavimo priemones, įskaitant prekybos susitarimus.

1.9 EESRK pabrėžia, jog svarbu įmonėms sukurti prognozuojamą, o svarbiausia, mažiau apsunkinančią, tinkamą norminę bazę bei geresnę verslo aplinką MVĮ.

1.10 Ginant Europos įmonių interesus ir vykdant aiškiai bei skaidriai stebėseną į dvišalius susitarimus ir santykius reikėtų įtraukti:

- socialines normas, užtikrinančias tinkamas darbo sąlygas ir atitinkančias tarptautines konvencijas,
- aplinkos apsaugos reikalavimus,
- aplinkos išteklių naudojimo apribojimus,
- energijos taupymo ir klimato apsaugos reikalavimus,
- plataus masto ekologinio ženklo naudojimą,
- EMAS sertifikavimą,
- techninių normatyvinių standartų atitiktį,
- pramoninės ar intelektinės nuosavybės apsaugą,
- veiksmingas prekybos apsaugos, patekimo į rinkas ir apsirūpinimo strateginėmis žaliavomis priemones, kuriomis būtų galima atsižvelgti į pilietinės visuomenės nuostatavimus dėl išteklių valdymo abiejose pusėse,
- iniciatyvas, kuriomis MVĮ sudaromos palankesnės sąlygos vykdyti veiklą trečiojoje šalyje,
- socialinio dialogo ir patikros sistemas, skirtas pilietinei visuomenei, įskaitant *ex ante* ir *ex post* poveikio vertinimus ir
- aukštą vartotojų apsaugos lygį.

1.11 EESRK sutinka su 2010 m. gruodžio mėn. Briuselio Europos Vadovų Taryba, kad reikia „veiksmingiau spręsti su globalizacija susijusias problemas ir naudotis jos teikiama galimybėmis atliekant prekybos priemonių poveikio įvertinimą prieš pradėdant tarptautines derybas [...], kad būtų užtikrintos atvirų rinkų, sąžiningos prekybos ir konkurencijos sąlygos. Vykdydant ES prekybos politiką bet kuriuo atveju turėtų būti atsižvelgiama į nevienodas sąlygas, kuriomis mūsų pramonei dažnai tenka konkuruoti dėl socialinės, aplinkosauginės, reguliavimo ir kitokios naštos.“

1.12 Komitetas ragina imtis konkrečių tolesnių veiksmų pagal ES Tarybos nurodymą, kad „[Europos Sąjunga] turėtų toliau gerinti savo vidaus ir išorės politikos sričių nuoseklumą ir papildomumą“⁽¹⁾.

1.13 Komitetas mano, jog ES privalo plėtoti savo konkurencinius pranašumus, kad galėtų veiksmingiau ir strategiškiau ginti savo interesus ir kad Europos ekonominis ir socialinis modelis įgytų didesnę pasitikėjimą pasaulinėje arenoje.

⁽¹⁾ Žr. 2010 m. rugsėjo 16 d. Europos Vadovų Tarybos išvadų i priedo a) punktą.

2. Įžanga

2.1 Apskritai visa pramonė, įskaitant specializuotas paslaugas, nuo kurių pramonė priklauso ir kurios priklauso nuo pramonės, sukuria beveik pusę (47 proc.) ES BVP.

2.2 Pramonė turi galimybę įnešti savo specifinį indėlį į dinamiškesnę visos ekonomikos augimą, didindama:

- Europos produktyvumą,
- pagamintų prekių eksportą⁽²⁾,
- technologijų raidą: apie 80 proc. privataus sektoriaus MTTP išlaidų Europos Sąjungoje finansuoja gamybos sektorius.

2.3 Siekiant užkirsti kelią pramonės nykimui, reikia visų sričių ES politiką pažaboti vienam tikslui – remti pramonės potencialą užtikrinti ekonomikos augimą ir konkurencingumą, visų pirma plėtojant jos išorės matmenį.

2.4 Siekiama ne apibrėžti atskirą politiką, bet veikiau įtraukti pramonės ir su ja susijusių paslaugų konkurencingumą į visas ES politikos sritis, pradėdant nuo bendrosios prekybos politikos.

2.5 Aukštesnio užimtumo lygio prielaida, be abejonės, yra rinkų atvėrimas. Tačiau ES privalo atnaujinti savo strategiją, kad įmonių internacionalizacija būtų geriau paremta simetrijos ir abipusiškumo pagrindu visiems dalyviams nustatant vienodas taisykles.

2.6 Norint laikytis nuoseklaus požiūrio, būtina dėmesį sutelkti į tam tikrus sektorius, sukurančius didelę pridėtinę vertę:

- būsimoji ES prekybos politika turėtų būti įtraukta į strategiją „Europa 2020“. Tuo tikslu būtina parengti tikslų ir veiksmingų taisyklių rinkinį siekiant:
  - remti atviras bei sąžiningas rinkas, kuriose būtų taikomos vienodos taisyklės besivystančioms šalims ir apsaugoti mažiau išsivysčiusių šalių poreikiai,
  - apsaugoti pramoninę ir intelektinę nuosavybę,
  - kurti naujas ir labiau integruotas žinias
  - kovoti su padirbinėjimu,
  - didinti informuotumą apie socialinės rinkos ekonomikos vertę ir ją ginti⁽³⁾,

⁽²⁾ Apie 75 proc. viso ES eksporto (šaltinis – Įmonių generalinis direktoratas).

⁽³⁾ Žr. Lisabonos sutarties 3 str.

- sudaryti sąlygas ir reikalauti aukšto lygio aplinkos apsaugos ir aplinkos kokybės gerinimo ir
  - remti eurą kaip tarptautinės prekybos valiutą.
- Pasaulinės rinkos atvėrimą ir dėl to abipusiškai taikomus tarifus labai apribojo netarifinės kliūtys: „ES turi dėti daugiau pastangų, kad apsaugotų mūsų teises pagal dvišalius ir daugiašalius susitarimus atverti neteisėtai užvertas rinkas“⁽⁴⁾ siekdama užtikrinti simetriją, abipusiškumą ir vienodas taisykles.
- Reikėtų peržiūrėti ir atnaujinti iniciatyvas, kuriomis remiama MVĮ internacionalizacija. Dabartiniu metu MVĮ eksportas už vidaus rinkos ribų sudaro mažiau kaip 15 proc.
- ES politikoje reikėtų dėti daugiau pastangų kitiems internacionalizacijos būdams stiprinti, pavyzdžiui:
1. tiesioginėms užsienio investicijoms,
  2. bendradarbiavimui technologijų srityje,
  3. subrangos veiklai.
- Valstybės narės visų pirma turėtų plėtoti tvirtesnę dialogą su socialiniais partneriais ir visais ekonominės ir socialinės srities suinteresuotaisiais subjektais.
- Užimtumo srityje reikėtų suteikti naują postūmį pažangioms sektorių iniciatyvoms, panašioms į *Pirmaujančių rinkų* bandomuosius projektus.
- 2.7 Reikėtų sustiprinti euro kaip tarptautinės prekybos valiutos tarptautinį vaidmenį tiek prekiaujant žaliavomis, tiek ir pagamintomis prekėmis.
- 2.8 Turint omenyje itin sparčiai vykstančią pasaulio ekonomikos globalizaciją ir besiformuojančios ekonomikos šalių vystymąsi, būtina iš esmės persvarstyti ES prekybos politiką siekiant užtikrinti, kad ji visapusiškai atsižvelgtų į Europos pramonės interesus, jeigu norime, kad Europos pramonė išsaugotų ir sustiprintų savo poziciją globaliame „kaime“.
- 2.9 Apskritai, ES pramonės politika įgyvendinama šiomis priemonėmis:
- bendrosios priemonės, skirtos vidaus rinkai vystyti,
  - išorės prekybos politika (antidempingo politika, dvišalės ir daugiašalės prekybos derybos, darančios poveikį atskiriems pramonės sektoriams),
  - įvairi socialinė, regioninė ir aplinkos apsaugos politika, skirta žmogiškiems ištekliams vystyti,
  - konkurencijos politika ir jai skirtos teisinės priemonės, būtinos rinkos ydos atvejais ir valstybės pagalbai panaudoti,
  - moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla,
  - inovacijų skatinimo priemonės,
  - tvirtesnis Europos įmonių bendradarbiavimas,
  - socialinių partnerių dialogo ir bendradarbiavimo skatinimas, įskaitant besivystančias šalis, ypač derintis dėl tarptautinių bendrųjų susitarimų,
  - aplinkos politikos įgyvendinimo veikla,
  - plataus užmojo ir veiksminga švietimo ir mokymo politika.
- 2.10 Prekyba, ekonomika, religijų ir kultūrų dialogas, trumpai tariant – gerovė, siejasi su valstybių, vyriausybių ir tarptautinių organizacijų santykių kokybe ir nuo jų priklauso. Taip pat reikėtų atsižvelgti į nevienodą išsivystymo lygį ir galimus skirtingus bendrųjų problemų sprendimo būdus.
- 2.11 Šioje nuomonėje EESRK siekia sutelkti dėmesį į pramonės politikos išorės matmenį.
- 2.12 Šiomis aplinkybėmis pramonės politika turi atlikti pagrindinį vaidmenį, remiantis ir tuo, kad neseniai buvo suvokta, jog pramonė ir įmonės turi atgauti centrinę vietą, kurios jos nusipelno.
- 2.13 „Globalizacijos erai pritaikyta pramonės politika“⁽⁵⁾. Šia iniciatyva buvo nustatyti prioritetai kurti geresnę verslo aplinką, visų pirma MVĮ, ir remti tvirtos ir tvarios pramonės bazės vystymą.
- 2.14 Iš tiesų „pažangus, tvarus ir integracinis augimas“⁽⁶⁾ yra neatsiejamas nuo diversifikuoto ir novatoriško gamybos sektoriaus, galinčio sėkmingai veikti pasaulinėje rinkoje, stiprinimo.

3. Aktualios sritys ir veiksmai siekiant nuoseklaus išorės matmens

3.1 Esama daug aktualių sričių ir intervencinių veiksmy, kurie pabrėžia pastovius Europos pramonės politikos tikslus, tačiau EESRK nusprendė sutelkti dėmesį į šiuos klausimus:

— Europos apsirūpinimo žaliavomis strategija,

— MVĮ internacionalizacija,

(4) COM(2010) 612/4 galutinis, 4 punktas.

(5) Žr. 10 strateginę iniciatyvą, COM(2020) 2010 galutinis.

(6) Žr. ankstesnę išnašą.

- standartizacija ir intelektinės nuosavybės teisės,
- dialogas reguliavimo srityje,
- bendra prekybos politika,
- ES įvaizdis ir perspektyvos,
- sektorinės iniciatyvos: *Pirmaujančios rinkos ir Europos platformos*.

3.1.1 Galimybė apsirūpinti žaliavomis. Saugi ir paprasta galimybė įsigyti žaliavų yra esminis infrastruktūros elementas ir būtinoji pramonės plėtojimo sąlyga. ES iniciatyvos yra būtinos siekiant:

- pašalinti esamus iškraipymus, nustatyti naujas taisykles ir pasirašyti naujus susitarimus dėl galimybės apsirūpinti žaliavomis, ypač energinėmis,
- nuolat, net ir PPO lygmeniu, siekti užtikrinti, kad šalys gamintojos laikytųsi būtiniausių aplinkos apsaugos ir socialinių standartų,
- gerinti tvarios žaliavų gavybos sąlygas Europoje,
- remti Europos ir valstybių narių perdirbimo pramonę, kad sumažėtų atliekų kiekis, būtų kuriamos didelės pridėtinės vertės turinčios darbo vietos ir būtų apribotas žaliavų gavybos procesų ekologinis ir socialinis poveikis,
- skatinti išteklių naudojimo veiksmingumą ir antrinių žaliavų naudojimą,
- stiprinti valdžios ir valdymo bei kitas institucijas, atsakingas už žaliavų valdymą išteklių turinčiose besivystančiose šalyse,
- remti pagal JET ir ITER iniciatyvas vykdomus mokslinius tyrimus, kuriais siekiama kurti branduolio sintezės energijos gamybos iš gamtoje, ypač jūros vandenyje, plačiai paplitusių žaliavų (deuterio, tricio ir ličio) technologiją.

3.1.1.1 Jeigu norime, kad Europos pramonė sustiprėtų ir pasauliniu mastu padidintų savo konkurencingumą, ji privalo parengti ryžtingą ir kompleksinę energijos tiekimo strategiją ir vykdyti tikrą „žaliavų diplomatiją“.

3.1.1.2 Galimybė apsirūpinti žaliavomis, ypač energinėmis, privalo būti pagrindinis naujos pramonės politikos ramstis. Mūsų prioritetas turi būti ekonominių ir politinių santykių su trečiosiomis šalimis stiprinimas siekiant:

- panaikinti nevienodas apsirūpinimo žaliavomis sąlygas ir imtis veiksmų prieš eksporto apribojimus ⁽⁷⁾,

⁽⁷⁾ Pavyzdžiui, tuos, kuriuos įvedė Kinija, Indija ir kitos šalys.

- remti metalo gamybą Europoje,
- dėti daugiau pastangų dėl ES esančių žaliavų,
- vykdyti stebėseną pagal Europos gamybos sektoriaus ateičiai *strateginės* reikšmės turinčių 14 žaliavų sąrašą. Tai stibis, berilis, kobaltas, fluoritas, galis, germanis, grafitas, indis, magnis, niobis, platinos grupė (platina, paladis, iridis, rodis, rutenis ir osmis), retieji žemės metalai, tantalas ir volframas,
- sukaupti pagrindinių žaliavų strategines atsargas,
- medvilnę laikyti strategine medžiaga,
- sukurti Europos geologijos tarnybą.

3.1.2 MVĮ internacionalizacija. Kita svarbus iššūkis – Europos pramonės tarptautinis matmuo: mažosios ir vidutinės įmonės turi sugebėti konkuruoti pasaulio rinkose su didelėmis pramonės įmonėmis ir tuo pačiu metu stiprinti savo vietines pozicijas.

3.1.2.1 Būtina kurti ir stiprinti paramos priemones žvalgymo ir finansavimo (draudimo, mokėjimo garantijų ir pan.) srityse, kad MVĮ būtų sudarytos sąlygos plėsti veiklą tarptautiniu mastu.

3.1.2.2 Neseniai Įmonių generalinio direktorato atliktas tyrimas rodo, kad per trejus pastaruosius metus importą ir eksportą už ES vidaus rinkos ribų vykdė 25 proc. ES MVĮ, tik 13 proc. jų plėtojo santykius su trečiosiomis šalimis ir tik 7–10 proc. prekiaavo su besiformuojančios ekonomikos BRIK šalimis (Brazilija, Rusija, Indija ir Kinija).

3.1.2.3 Iš tiesų, internacionalizacija yra naudinga įmonėms ir stimuliuoja jų potencialą šiose srityse:

- tendencija įdarbinti daugiau darbuotojų: tarptautiniu mastu veikiančios MVĮ kuria 7 proc. naujų darbo vietų, kai tuo tarpu kitos MVĮ darbo vietų požiūriu išaugo tik kukliu 1 proc.,
- tendencija diegti daugiau inovacijų: novatoriškus produktus ar paslaugas siūlo 26 proc. tarptautiniu mastu veikiančių MVĮ ir tik 8 proc. kitų MVĮ.

3.1.2.4 Tarptautinės prekybos rodiklių gerėjimas svarbus didesnio ekonomikos augimo ir konkurencingumo požiūriu.

3.1.2.5 Visų pirma reikėtų sustiprinti ir išplėsti bandomąsias iniciatyvas siekiant kurti Europos paramos trečiosioms šalimis centrus, vadinamus *Europos verslo centrais* ⁽⁸⁾, ir sudaryti sąlygas nevaržomai Patekimo į rinkas grupių veiklai.

⁽⁸⁾ Kinijoje, Tailande, Indijoje ir Vietname.

3.1.3 **Standartizacija.** Reikia stiprios standartizacijos ir intelektinės nuosavybės apsaugos politikos, kuri užtikrintų standartizacijos procesų išorės matmenį.

3.1.3.1 Standartai neturi tapti kliūtimi prekybai, o vis augantis nacionalinių standartų skaičius paslaugų srityje neturi trukdyti prekiauti.

3.1.3.2 EESRK yra įsitikinęs, kad visiems standartus kuriantiems subjektams reikėtų įvesti teisinę prievolę standartų nustatymo proceso metu laikytis PPO TBT sutarties principų.

3.1.3.3 Kitas svarbus klausimas yra sąveikumas: paslaugos ir taikomosios programos turi būti tarpusavyje sąveikios, kad jomis būtų galima prekiauti rinkoje ir tenkinti nustatytus tikslus.

3.1.4 **Dialogas reguliavimo srityje.** Kad Europos pramonė būtų iš tikrųjų konkurencinga, reikia *pasaulio mastu sukurti vienodas sąlygas* taisyklių ir reguliavimo požiūriu.

3.1.4.1 „Tarifinės“ prekybos kliūtis dažnai papildo reguliavimo pobūdžio „netarifinės“ kliūtys. Todėl EESRK mano, kad reikia įvairiose srityse labiau stengtis tiek sumažinti dabartines kliūtis, tiek ir neleisti atsirasti naujoms.

3.1.4.2 Tokiomis aplinkybėmis iš esmės svarbus geresnio reglamentavimo principas siekiant sumažinti dideles sąnaudas, dažnai susijusias su pernelyg išsamiu reglamentavimu, ir sudaryti galimybes veiksmingiau patekti į tarptautines rinkas pasinaudojant abipusio pripažinimo mechanizmu.

3.1.5 **Bendra prekybos politika** yra Europos Sąjungos išorės santykių ramstis. Ji reguliuoja valstybių narių komercinius santykius su trečiosiomis šalimis siekiant pagrindinio tikslo – užtikrinti vienodą konkurenciją ir vienodas veiklos taisykles.

3.1.5.1 Reikia veiksmingiau kovoti su **padirbinėjimu ir piratavimu** tiek bendrosios rinkos viduje, tiek ir už jos ribų, nes tai daro didelį neigiamą poveikį nuolat didėjančiam vis įvairesnių sektorių skaičiui.

3.1.5.2 Kaip nurodoma naujosiose Lisabonos sutarties nuostatose dėl pasienio ir tarptautinės prekybos, geresni mūsų veiklos rezultatai yra labai svarbūs siekiant paspartinti ekonomikos augimą, sustiprinti mūsų įmonių konkurencingumą bei ilgalaikį tvarumą ir užtikrinti vieningą Europos balsą.

3.1.5.3 Prekybos apsaugos ir patekimo į rinką priemonėmis visų pirma siekiama apsaugoti Europos įmones nuo prekybos kliūčių. Sąjunga turi būti pajėgi užtikrinti darnią, sąžiningą ir teisingą pasaulio prekybos plėtrą, kuri atsižvelgtų į skirtingą

trečiųjų šalių išsivystymo lygį, taip pat padėti mažiausiai išsivysčiusioms šalims vykdyti industrializacijos procesus ir reikalauti, kad besiformuojančios ekonomikos šalys laikytųsi visų taisyklių.

3.1.5.4 ES privalo nustatyti tikslus ekonominius kriterijus, kuriais naudotųsi derėdamasi, pasirašydama laisvosios prekybos sutartis ir pasirinkdama savo partnerius, ypač atsižvelgiant į rinkų potencialą jų dydžio ir ekonomikos augimo požiūriu, užtikrinant aiškius *ex ante* (politinio nuoseklumo) ir *ex post* (visiškas simetrijos ir abipusiškumo principų laikymasis) ir pasitelkiant Europos socialinį dialogą bei organizuotą pilietinę visuomenę.

3.1.5.5 Pasaulio prekybos organizacijoje derintis dėl tarifų mažinimo reikia taip pat stengtis gerinti darbo sąlygas pagal TDO standartus.

3.1.6 **Sąjungos įvaizdis ir perspektyvos.** Europos Sąjungai reikia vizijos, orientuotos į darnų vystymąsi ir pasauliniu mastu ilgalaikėje perspektyvoje gebančios skatinti įtraukią visuomenę, atvirą ekonomiką ir taikius santykius.

3.1.6.1 Sąjungos įvaizdis jos viduje, ypač už jos ribų, turi būti geriau puoselėjamas užtikrinant nuoseklumą, vieningumą ir gebėjimą greitai veikti, kad būtų išnaudotas visas šio įvaizdžio potencialas. Reikia nustatyti sinergijos lygius ir vykdyti nuoseklius veiksmus siekiant:

- užtikrinti **suderintą rinkų atvėrimą apsaugant planetos ribotus išteklius** ir sukurti **Sąjungai saugias ir ilgalaikes galimybes apsirūpinti žaliavomis**, kurios jai yra strategiškai būtinos,
- **stiprinti ekonominį dialogą su visais pagrindiniais partneriais** pagal daugiašališkumo principą,
- **stiprinti tarptautinį euro vaidmenį**,
- propaguoti ES kaip „**tarptautinio reguliavimo galią**“, kuri skatintų standartų įteisinimą pramonės, aplinkos, socialinių reikalų srityse, taip pat deramo darbo, viešųjų pirkimų ir intelektinės nuosavybės klausimais,
- **suteikti naują postūmį trims pagrindinėms ES išorės politikos sritims**: plėtrai, kaimynystės politikai ir Viduržemio jūros šalių sąjungai, naujai Afrikos ir ES partnerystei įgyvendinant susitarimus su AKR šalimis ⁽⁹⁾.

3.1.6.2 EESRK yra tvirtai įsitikinęs, kad Europos lygmeniu nesant bendros išvalgos dėl Europos pramonės politikos pasaulinių perspektyvų, nebus įmanoma sukurti bendros strateginės vizijos, kuri yra būtina siekiant ryžtingai ir nuosekliai atgaivinti Europos pramonės politikos išorės matmenį.

⁽⁹⁾ EESRK nuomonė dėl atnaujintos Lisabonos strategijos išorės aspekto, OL C 128/2010, p. 41.

3.1.6.3 EESRK mano, kad Europos pramonės tikslas – ekonomikos augimas, o vienintelis būdas jį pasiekti – sudaryti tokias sąlygas, kad nereikėtų nuolat patirti žemomis sąnaudomis pagrįstos konkurencijos.

3.1.7 Sektorinės iniciatyvos: *Pirmaujančios rinkos ir platformos*

3.1.7.1 Europa turi pati kurti savo ateitį pasinaudodama savo pranašumais. Siekiant pagerinti Europos pasaulinį konkurencingumą ir padaryti ją patrauklesnę gyventi ir dirbti, nuolat vystomi skirtingi sektoriai sprendimai.

3.1.7.2 Pagrindinės sritys yra šios:

- technologinė infrastruktūra,
- energijos tiekimo tinklai,
- žinių visuomenė ir skaitmeninė visuomenė,
- sveikata ir judumas,
- horizontaliosios technologijos, reikalingos ES pramonei.

3.1.7.3 EESRK nuomone, jau įgyvendinamas sektoriams skirtas priemonės reikia sujungti į vieną tvirtą ir nuoseklią sistemą:

- Europos technologijų platformas,
- **Pirmaujančių rinkų** iniciatyvą,
- įvairius aukšto lygio konsultacinius komitetus,
- inovacijų platformas, tokias kaip *LeaderShip*, *Cars 21*, *IRT* darbo grupė,
- aukšto lygio chemijos pramonės grupę.

3.1.7.4 Be to, EESRK mano, kad reikėtų toliau vystyti kai kurias itin svarbias ir perspektyvias sritis, būtent:

- **kosminės erdvės,**
- **darnaus judumo,**
- **būsimų klimato kaitos keliamų socialinių iššūkių,**
- **konkurencijos keliamų iššūkių, pavyzdžiui,** chemijos pramonei, inžinerijai ir žemės ūkio maisto produktų sektoriui,
- **energijai imlių sektorių.**

4. ES politikos išorės matmuo – ES pramonės raktas į sėkmę

4.1 Kaip pabrėžė ES Tarybai pirmininkaujanti Vengrija: „Visame pasaulyje neįtikėtiniu greičiu vyksta labai didelės permainos, [todėl] Europa turi būti pajėgi atlaikyti daug didesnę nei bet kada anksčiau pasaulinę konkurenciją“.

4.2 20 milijonų Europos įmonių, ypač mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurioms vadovauja kūrėjai, dirbantieji, amatininkai ir verslininkai, turi būti sudarytos galimybės diegti inovacijas, stiprinti savo konkurencingumą ir kurti darbo vietas. Šias pastangas turi remti Europos pramonės politika, turinti integruotą išorės matmenį.

4.3 EESRK pritaria 2010 m. gruodžio 17 d. Europos Vadovų Tarybos išvadoms dėl tarptautinio konkurencingumo ir bendrosios rinkos.

4.4 EESRK ypač pabrėžia, jog svarbu įmonėms sukurti prognozuojamą, o svarbiausia, mažiau apsunkinančią, tinkamą norminę bazę bei geresnę verslo aplinką MVĮ, kad jos savo veikloje galėtų vadovautis ilgalaike vizija.

2011 m. gegužės 4 d., Briuselis

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas
Staffan NILSSON